

ROZHODNUTÍ RADY (SZBP) 2023/927**ze dne 5. května 2023****o opatření pomoci v rámci Evropského mírového nástroje na podporu ukrajinských ozbrojených sil poskytovaním munice**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na čl. 28 odst. 1 a čl. 41 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Rozhodnutím Rady (SZBP) 2021/509 ⁽¹⁾ byl zřízen Evropský mírový nástroj, kterým členské státy financují činnost Unie v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) zaměřenou na zachovávání míru, předcházení konfliktům a posilování mezinárodní bezpečnosti podle čl. 21 odst. 2 písm. c) Smlouvy. Podle čl. 1 odst. 2 rozhodnutí (SZBP) 2021/509 mají být z Evropského mírového nástroje financována opatření pomoci, jako jsou akce k posílení kapacit třetích států a regionálních a mezinárodních organizací souvisejících s vojenskými a obrannými záležitostmi.
- (2) Ukrajinské ozbrojené síly již několik let bojují proti ruské agresi, přičemž nadále dochází k vojenským i civilním ztrátám. V únoru 2022 se ruská agrese dramaticky vystupňovala v důsledku nevyprovokované totální invaze ozbrojených sil Ruské federace na Ukrajinu.
- (3) Dne 25. února 2022 vláda Ukrajiny naléhavě požádala Unii o pomoc ve formě poskytnutí vojenského vybavení. V reakci na to je od 28. února 2022 poskytována podpora v rámci Evropského mírového nástroje na základě rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/338 ⁽²⁾ a (SZBP) 2022/339 ⁽³⁾.
- (4) Během 24. summitu EU–Ukrajina konaného dne 3. února 2023 Unie a její členské státy opětovně potvrdily, že budou podporovat Ukrajinu a ukrajinský lid v boji proti probíhající útočné válce Ruska tak dlouho, jak bude potřeba. Na mimořádném zasedání Evropské rady ve dnech 9. a 10. února 2023 zdůraznil ukrajinský prezident naléhavou potřebu další vojenské podpory Ukrajině.
- (5) Vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „vysoký představitel“) obdržel dne 2. března 2023 žádost Ukrajiny, aby Unie dále pomáhala ukrajinským ozbrojeným silám s dodávkami dělostřeleckých nábojů ráže 155 mm.
- (6) Dne 20. března 2023 se Rada dohodla na třístupňovém přístupu, jehož účelem je zejména urychlit dodávky a společný nákup s cílem získat pro Ukrajinu společným úsilím v příštích 12 měsících jeden milion kusů dělostřelecké munice, a vyzvala k urychlenému provedení těchto tří stupňů, které jsou navzájem propojeny a jež je třeba realizovat souběžně a koordinovaným způsobem. Rada vyzvala členské státy k urychlenému dodání pozemní a dělostřelecké munice Ukrajině, a pokud o to bude požádáno, i raketových střel. Pokud jde o třetí stupeň, vyzvala Rada dále Komisi, aby předložila konkrétní návrhy na urychlenou podporu zvýšení výrobních kapacit evropského obranného průmyslu, zabezpečení dodavatelských řetězců, usnadnění efektivních mechanismů nákupu, řešení nedostatků ve výrobních kapacitách a podporu investic, případně včetně uvolnění prostředků z rozpočtu Unie.

⁽¹⁾ Rozhodnutí Rady (SZBP) 2021/509 ze dne 22. března 2021 o zřízení Evropského mírového nástroje a o zrušení rozhodnutí (SZBP) 2015/528 (Úř. věst. L 102, 24.3.2021, s. 14).

⁽²⁾ Rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/338 ze dne 28. února 2022 o opatření pomoci v rámci Evropského mírového nástroje na dodávky vojenského vybavení a platform určených k použití smrtící síly ukrajinským ozbrojeným silám (Úř. věst. L 60, 28.2.2022, s. 1).

⁽³⁾ Rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/339 ze dne 28. února 2022 o opatření pomoci v rámci Evropského mírového nástroje na podporu ukrajinských ozbrojených sil (Úř. věst. L 61, 28.2.2022, s. 1).

- (7) Rada dále vyzvala členské státy, aby od evropského obranného průmyslu (a Norska) pro Ukrajinu co nejrychleji přede dnem 30. září 2023 společně nakoupily munici ráže 155 mm a, pokud o to bude požádáno, raketové střely v rámci parametrů stanovených v souvislosti se stávajícím projektem Evropské obranné agentury nebo prostřednictvím doplňkových projektů společných akvizic vedených členským státem.
- (8) Podmínky stanovené v tomto rozhodnutí jsou relevantní pouze pro společné nákupy uvedené v odstavci 3 poznámky o „Urychlení dodávek a společného nákupu munice pro Ukrajinu“, kterou Rada schválila dne 20. března 2023, a nejsou jimi dotčeny žádné podmínky budoucích rozhodnutí nebo nařízení týkajících se evropského obranného průmyslu.
- (9) Opatření pomoci mají být prováděna s přihlédnutím k zásadám a požadavkům stanoveným v rozhodnutí (SZBP) 2021/509, zejména pokud jde o dodržování společného postoje Rady 2008/944/SZBP ⁽⁴⁾, a v souladu s pravidly pro plnění příjmů a výdajů financovaných z Evropského mírového nástroje (dále jen „prováděcí pravidla EPF“), včetně pravidel týkajících se původu vojenského vybavení. Odchylně od článku 50 knihy 3 prováděcích pravidel EPF a vzhledem ke zvláštním okolnostem je účast v mechanismech společného nákupu munice a raketových střel financovaných v rámci tohoto opatření pomoci otevřena pouze pro hospodářské subjekty, které jsou usazeny v Unii či v Norsku a které v Unii či Norsku vyrábějí tuto munici a raketové střely, přičemž nejsou dotčena jakákoli budoucí rozhodnutí. Použijí se pravidla původu stanovená v článku 60 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ⁽⁵⁾. Za způsobilé se považují rovněž munice a raketové střely, u nichž se v Unii či v Norsku uskutečnila důležitá fáze výroby, která spočívá v konečné montáži. Dodavatelské řetězce těchto hospodářských subjektů mohou zahrnovat hospodářské subjekty, které jsou usazeny mimo Unii a Norsko nebo které mimo Unii a Norskou uskutečňují výrobu. V tomto ohledu by měl být brán zřetel na bezpečnostní a obranné zájmy členských států.
- (10) Rada znovu potvrzuje své odhodlání chránit, prosazovat a naplňovat lidská práva, základní svobody a demokratické zásady a posilovat právní stát a řádnou správu věcí veřejných v souladu s Chartou OSN, s Všeobecnou deklarací lidských práv a s mezinárodním právem, zejména s mezinárodním právem v oblasti lidských práv a mezinárodním humanitárním právem.
- (11) Rada bude pravidelně dostávat aktuální měsíční informace o provádění opatření pomoci podle tohoto rozhodnutí, aby mohla monitorovat pokrok při dosahování cíle, jímž je poskytnout Ukrajině jeden milion kusů dělostřelecké munice. Rovněž budou v zájmu zajištění odpovídajícího provádění každého ze tří stupňů pořádána pravidelná setkání na úrovni národních ředitelů pro vyzbrojování s pracovní skupinou pro společné nákupy v oblasti obrany (Komise, Evropská služba pro vnější činnost, Evropská obranná agentura) s cílem posoudit potřeby a schopnosti průmyslu, jakož i zajistit nezbytnou úzkou koordinaci, zejména pokud jde o poskytování ze zásob, změnu priorit stávajících objednávek a jednotlivé projekty společných akvizic.
- (12) Koordinované a souběžné provádění třístupňového přístupu bude sledovat Výbor stálých zástupců.
- (13) Rada rovněž uvedla, že je i nadále odhodlána poskytovat Ukrajině politickou a vojenskou podporu, především prostřednictvím Evropského mírového nástroje a vojenské pomocné mise EU na podporu Ukrajiny, aniž by byla dotčena zvláštní povaha bezpečnostní a obranné politiky některých členských států a při zajištění řádného zohlednění bezpečnostních a obranných zájmů všech členských států,

⁽⁴⁾ Společný postoj Rady 2008/944/SZBP ze dne 8. prosince 2008, kterým se stanoví společná pravidla pro kontrolu vývozu vojenských technologií a vojenského materiálu (Úř. věst. L 335, 13.12.2008, s. 99).

⁽⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (Úř. věst. L 269, 10.10.2013, s. 1)

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Zřízení, cíle, oblast působnosti a doba trvání

1. Zřizuje se opatření pomoci ve prospěch Ukrajiny (dále jen „příjemce“), jež bude financováno v rámci Evropského mírového nástroje (dále jen „opatření pomoci“).
2. Cílem opatření pomoci je přispět k posílení schopností a odolnosti ukrajinských ozbrojených sil za účelem obrany nezávislosti, svrchovanosti a územní celistvosti Ukrajiny a ochrany civilního obyvatelstva před pokračující vojenskou agresí prostřednictvím společného a co nejrychlejšího poskytování dělostřeleckých nábojů ráže 155 mm a, pokud o to bude požádáno, raketových střel získaných společným nákupem od evropského obranného průmyslu.
3. Za účelem dosažení cíle stanoveného v odstavci 2 se z opatření pomoci financuje poskytování dělostřeleckých nábojů ráže 155 mm, a pokud o to bude požádáno, raketových střel ukrajinským ozbrojeným silám. Takováto munice a raketové střely se společně nakupují od hospodářských subjektů, které jsou usazeny v Unii či v Norsku a které tuto municí a raketové střely v Unii či v Norsku vyrábějí. Použijí se pravidla původu stanovená v článku 60 nařízení (EU) č. 952/2013. Za způsobilé se považují rovněž munice a raketové střely, u nichž se v Unii či v Norsku uskutečnila důležitá fáze výroby, která spočívá v konečné montáži. Dodavatelské řetězce těchto subjektů mohou zahrnovat subjekty, které jsou usazeny mimo Unii a Norsko nebo které mimo Unii a Norsko uskutečňují výrobu. V tomto ohledu je brán zřetel na bezpečnostní a obranné zájmy členských států. Společné nákupy uskutečňované v rámci tohoto opatření pomoci provádějí subjekty uvedené v čl. 4 odst. 3 v rámci parametrů stanovených v souvislosti se stávajícím projektem Evropské obranné agentury nebo prostřednictvím doplňkových projektů společných akvizic vedených členským státem.
4. Doba trvání opatření pomoci je 56 měsíců ode dne přijetí tohoto rozhodnutí.

Článek 2

Finanční ustanovení

1. Finanční referenční částka určená na krytí výdajů souvisejících s opatřením pomoci činí 1 000 000 000 EUR.
2. Veškeré výdaje jsou spravovány v souladu s rozhodnutím (SZBP) 2021/509 a s pravidly pro plnění příjmů a výdajů financovaných z Evropského mírového nástroje (dále jen „prováděcí pravidla EPF“), včetně pravidel týkajících se původu vojenského vybavení. Odchylně od článku 50 knihy 3 prováděcích pravidel EPF je účast v mechanismech společného nákupu otevřena pouze pro hospodářské subjekty uvedené v čl. 1 odst. 3.
3. V souladu s čl. 29 odst. 5 rozhodnutí (SZBP) 2021/509 může správce pro opatření pomoci po přijetí tohoto rozhodnutí vyzvat k úhradě příspěvků až do výše 1 000 000 000 EUR. Finanční prostředky, jichž se výzva správce pro opatření pomoci týká, se použijí pouze k úhradě výdajů v mezích schválených výborem zřízeným rozhodnutím (SZBP) 2021/509 v souvisejících opravných a ročních rozpočtech odpovídajících dotyčnému opatření pomoci.
4. Nákupní smlouvy nebo objednávky k nákupu pro provádění opatření pomoci se uzavírají co nejrychlejším možným způsobem v době od 20. března 2023 do 30. září 2023. Související výdaje jsou způsobilé od 20. března 2023 do dne, který určí Rada.

Článek 3

Ujednání s příjemcem

1. Vysoký představitel uzavře s příjemcem ujednání nezbytná k zajištění toho, aby příjemce dodržoval mezinárodní právo, zejména mezinárodní právo v oblasti lidských práv a mezinárodní humanitární právo, a čl. 62 odst. 2 rozhodnutí (SZBP) 2021/509 jakožto podmínku pro poskytování podpory v rámci opatření pomoci.

2. Ujednání uvedená v odstavci 1 musí obsahovat ustanovení o pozastavení a ukončení podpory v rámci opatření pomoci v případě, že je zjištěno, že příjemce porušuje povinnosti uvedené v odstavci 1.

Článek 4

Provádění

1. Vysoký představitel odpovídá za zajištění toho, aby toto rozhodnutí bylo prováděno v souladu s rozhodnutím (SZBP) 2021/509 a prováděcími pravidly EPF, a to v souladu s integrovaným metodickým rámcem pro hodnocení a identifikaci požadovaných opatření a kontrol pro opatření pomoci v rámci Evropského mírového nástroje.

2. Specifikace dělostřelečných nábojů ráže 155 mm a raketových střel, jež mají být v rámci opatření pomoci poskytovány, odpovídají prioritám sděleným Ukrajinou prostřednictvím informačního střediska Vojenského štábu EU. Výbor zřízený rozhodnutím (SZBP) 2021/509 rozhodne o rámci použitelném na financování činností uvedených v čl. 1 odst. 3 a případně o podmínkách úhrady.

3. Činnosti uvedené v čl. 1 odst. 3 může provádět:

- a) ministerstvo obrany Belgie,
- b) ministerstvo obrany Bulharska,
- c) ministerstvo obrany Chorvatska,
- d) ministerstvo obrany Kypru,
- e) ministerstvo obrany České republiky,
- f) ministerstvo obrany Dánska,
- g) Estonské středisko pro obranné investice (ECDI) jménem ministerstva obrany Estonska;
- h) ministerstvo obrany Finska,
- i) ministerstvo obrany Francie,
- j) ministerstvo obrany, ministerstvo zahraničních věcí a spolkové ministerstvo vnitra a vlasti Německa;
- k) ministerstvo obrany Řecka,
- l) ministerstvo obrany Itálie,
- m) ministerstvo obrany Lotyšska a Lotyšské státní středisko pro logistiku a zadávání zakázek v oblasti obrany,
- n) ministerstvo národní obrany Litvy,
- o) ředitelství obrany Ministerstva zahraničních věcí a evropských záležitostí Lucemburska,
- p) ministerstvo obrany Nizozemska,
- q) ministerstvo obrany Polska,
- r) ministerstvo obrany Portugalska,
- s) ministerstvo národní obrany Rumunska,
- t) ministerstvo obrany Slovenské republiky,
- u) ministerstvo obrany Slovinska,
- v) ministerstvo obrany Španělska,
- w) ministerstvo obrany Švédska/švédská správa obranného materiálu.

Článek 5

Podpora ze strany členských států

Členské státy umožní tranzit dělostřeleckých nábojů ráže 155 mm a raketových střel včetně doprovodného personálu přes své území, včetně vzdušného prostoru, v souladu s čl. 56 odst. 3 rozhodnutí (SZBP) 2021/509.

Článek 6

Monitorování, kontrola a hodnocení

1. Vysoký představitel monitoruje, zda příjemce dodržuje povinnosti stanovené v článku 3. Tímto monitorováním se zajistí informovanost o souvislostech a rizicích porušování povinností stanovených v článku 3 a přispěje se k předcházení tohoto porušování, včetně porušování mezinárodního práva v oblasti lidských práv a mezinárodního humanitárního práva jednotkami ukrajinských ozbrojených sil podporovaných v rámci opatření pomoci.
2. Kontrola vybavení po odeslání je organizována v souladu s integrovaným metodickým rámcem pro hodnocení a identifikaci požadovaných opatření a kontrol pro opatření pomoci v rámci Evropského mírového nástroje.

Článek 7

Podávání zpráv

Během prováděcího období předkládá vysoký představitel v souladu s článkem 63 rozhodnutí (SZBP) 2021/509 Politickému a bezpečnostnímu výboru zprávy o provádění opatření pomoci za období šesti měsíců. Zprávy budou doplněny o pravidelné aktuální měsíční informace Radě o provádění opatření pomoci, včetně informací o pokroku dosaženém při plnění jeho cíle, a to na základě informací poskytnutých členskými státy o dodávkách dělostřeleckých nábojů ráže 155 mm a, pokud o ně bude požádáno, raketových střel. Správce pro opatření pomoci pravidelně informuje výbor Evropského mírového nástroje zřízený rozhodnutím (SZBP) 2021/509 o plnění příjmů a výdajů v souladu s článkem 38 uvedeného rozhodnutí, a to včetně poskytování informací o zúčastněných zhotovitelích, dodavatelích, poskytovatelích a subdodavatelích.

Článek 8

Pozastavení a ukončení

1. Politický a bezpečnostní výbor může v souladu s článkem 64 rozhodnutí (SZBP) 2021/509 rozhodnout o úplném nebo částečném pozastavení provádění opatření pomoci.
2. Politický a bezpečnostní výbor může rovněž doporučit, aby Rada opatření pomoci ukončila.

Článek 9

Vstup v platnost

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

Použije se ode dne 20. března 2023.

V Bruselu dne 5. května 2023.

Za Radu
předsedkyně
J. ROSWALL